

SVARĪGA SAISTĪBU ATRUNA: Informācijai, kas atrodama šajā interneta lapā, ir informatīvs raksturs, tā nerada atbildību tās autoram un ir pakļauta autortiesību aizsardzībai

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2008. gada 21. februārī (*)

Valsts pienākumu neizpilde – Augu aizsardzības līdzekļi – Paralēlais imports – Atļaujas laist tirgū izsniegšanas procedūra – Nosacījumi – Paralēli importētā augu aizsardzības līdzekļa un references līdzekļa kopīga izcelsme

Lieta C-201/06

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2006. gada 4. maijā cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv B. Stromskis [*B. Stromsky*], pārstāvis, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Francijas Republiku, ko pārstāv Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un R. Lūsli-Suransa [*R. Loosli-Surrans*], pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Nīderlandes Karaliste, ko pārstāv H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*], pārstāve,

persona, kas iestājusies lietā.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši U. Lehmušs [*U. Löhmušs*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*] un P. Linda [*P. Lindh*] (referente),

ģenerālvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],

sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus tiesas sēdē 2007. gada 11. septembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Savā prasības pieteikumā Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka, pieprasot kopīgu izcelsmi ievestajam un Francijā jau atļautajam līdzeklim, lai paralēli importētā augu aizsardzības līdzeklim

piešķirtu atļauju laist tirgū, Francijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek EKL 28. pants.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

- 2 Padomes 1991. gada 15. jūlija Direktīva 91/414/EEK par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū (OV L 230, 1. lpp.) ievieš vienveidīgus noteikumus par atļaujas laist tirgū (turpmāk tekstā – "ALT") augu aizsardzības līdzekļus izsniegšanas nosacījumiem un procedūrām, kā arī to pārskatīšanu un atsaukšanu. Tās mērķis ir ne tikai saskaņot noteikumus par šo produktu atļaušanas nosacījumiem un procedūrām, bet arī nodrošināt augstus standartus cilvēku un dzīvnieku veselības, kā arī vides aizsardzībai pret apdraudējumiem un risku, ko rada šo produktu slikti kontrolēta izmantošana. Direktīva arī ir vērsta uz to, lai novērstu šķēršļus šo produktu brīvai aprītei.
- 3 Direktīva 91/414 attiecas uz tirdzniecībai paredzēto augu aizsardzības līdzekļu atļaušanu, laišanu tirgū, izmantošanu un kontroli Eiropas Kopienā. Atbilstoši tās 2. panta 10. punktam "laišana tirgū" ir jebkura piegāde – par maksu vai bez maksas –, izņemot uzglabāšanu, kurai seko aizsūtīšana no Kopienas teritorijas. Augu aizsardzības līdzekļa ieviešanu Kopienas teritorijā uzskata par laišanu tirgū šīs direktīvas izpratnē.
- 4 Atbilstoši Direktīvas 91/414 3. panta 1. punktam :

"Dalībvalstis paredz, ka augu aizsardzības līdzekļus nedrīkst laist tirgū un izmantot šo valstu teritorijās, ja vien tās nav atļāvušas attiecīgo līdzekli saskaņā ar šo direktīvu [..]."
- 5 Direktīvas 4. pantā tostarp noteikti nosacījumi, kuriem jāatbilst augu aizsardzības līdzeklim, lai tas tiktu atļauts. Saskaņā ar šo pašu pantu atļaujām jānosaka prasības attiecībā uz laišanu tirgū un līdzekļa izmantošanu. Tā var tikt piešķirta tikai uz noteiktu laiku, kas nepārsniedz desmit gadus un ko nosaka dalībvalstis. Tās var jebkurā laikā pārskatīt, un, pastāvot noteiktiem apstākļiem, tās ir jāanulē. Ja dalībvalsts atsauc atļauju, tā par to nekavējoties informē atļaujas turētāju.
- 6 Šīs direktīvas 9. panta 1. punkta pirmajā daļā tostarp noteikts, ka "persona (vai kāds cits, kas rīkojas šīs personas vārdā), kas ir atbildīga par augu aizsardzības līdzekļa pirmo laišanu dalībvalsts tirgū, iesniedz augu aizsardzības līdzekļa atļaujas pieteikumu visu to dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kurās ir paredzēts laist tirgū šo augu aizsardzības līdzekli". Pirmajai atļaujai ir nepieciešams pilnīgs līdzekļa īpašību novērtējums.
- 7 Dalībvalstij, kurai iesniedz atļaujas pieteikumu par jau citā dalībvalstī atļautu augu aizsardzības līdzekli, atbilstoši Direktīvas 91/414 10. panta 1. punktam ir ar noteiktiem nosacījumiem un pieļaujot izņēmumus jāatturas pieprasīt tādu pārbaudi un analīzi atkārtoti, kuras jau ir veiktas.
- 8 Saskaņā ar Direktīvas 91/414 17. panta pirmo daļu:

"Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus tirgū laisto augu aizsardzības līdzekļu un to izmantošanas oficiālai pārbaudīšanai, lai noskaidrotu, vai tie atbilst šīs direktīvas prasībām un jo īpaši prasībām par atļaušanu un etiķetē sniegto informāciju."
- 9 Šī direktīva tomēr neietver nevienu normu par ALT izsniegšanas nosacījumiem paralēlā importa gadījumos.

Valsts tiesiskais regulējums

- 10 Atbilstoši Lauku kodeksa [*Code rural*] L. 253-1. pantam:

"Ir aizliegts laist tirgū, izmantot un gala patērētājam glabāt augu aizsardzības līdzekļus bez [ALT] vai atļaujas tos izplatīt eksperimentāliem mērķiem, kas izsniegta atbilstoši šajā nodaļā paredzētajiem nosacījumiem.

Ir aizliegta pirmajā daļā minēto produktu izmantošana ar citiem nosacījumiem nekā atļaujā paredzētie.

[..]”

- 11 Augu aizsardzības līdzekļu ALT izsniegšanas nosacījumi Francijā ir noteikti ar 1994. gada 5. maija Dekrētu Nr. 94-359 par augu aizsardzības līdzekļu kontroli (1994. gada 7. maija *JORF*, 6683. lpp.), kas tika pieņemts, lai transponētu valsts tiesību sistēmā Direktīvu 91/414.
- 12 2001. gada 4. aprīļa Dekrēta Nr. 2001/317, ar kuru ievieš vienkāršotu izsniegšanas procedūru atļaujai laist tirgū Eiropas Ekonomikas zonas izcelsmes augu aizsardzības līdzekļus (2001. gada 14. aprīļa *JORF*, 5811. lpp.), kas kodificēts Lauku kodeksa R. 253-52.–R. 253-55. pantā, 1. pantā noteikts:

“Tāda Eiropas Ekonomikas zonas izcelsmes augu aizsardzības līdzekļa ieviešana valsts teritorijā, kuram jau ir saskaņā ar Direktīvu 91/414 [..] izsniegta [ALT] un kas ir identisks produktam, kas šē turpmāk tiek saukts par “references produktu”, ir atļauta ar šādiem nosacījumiem:

References produktam ir jābūt [ALT], ko izsniedzis par lauksaimniecību atbildīgais ministrs [..].

Valsts teritorijā ieviesta produkta identiskumu ar references produktu novērtē, ņemot vērā šādus trīs kritērijus:

- abu produktu kopīga izcelsme tādā ziņā, ka tos ražojusi, izmantojot to pašu formulu, tā pati sabiedrība vai uzņēmumi, kas ir saistīti vai kas darbojas, pamatojoties uz licenci;
- ražošana, izmantojot to pašu aktīvo vielu vai vielas;
- abu produktu līdzīga iedarbība, ņemot vērā atšķirības, kas var pastāvēt lauksaimniecības, augu aizsardzības vai vides, tostarp klimatisko apstākļu, līmenī, kas saistītas ar produktu izmantošanu.”

- 13 Atbilstoši 2001. gada 17. jūlija ministra Lēmuma par Dekrēta Nr. 2001-317 piemērošanu (2001. gada 27. jūlija *JORF*, 12091. lpp.) 1. pantam jebkurai personai, kas pieprasa ALT Eiropas Ekonomikas zonas izcelsmes augu aizsardzības līdzeklim, sava pieprasījuma pamatojumam jāiesniedz lietas materiāli, kuri ietver formulāru, kurā norādīta šī lēmuma pielikumā ietvertajā sarakstā iekļautā informācija, produkta, kuram tiek lūgta atļauja laist tirgū kā paralēlu importu, etiķetes uzmetums franciski, kā arī importēto produktu oriģinālā etiķete.
- 14 Šī ministra lēmuma pielikumā paredzēts, ka katram šāda produkta ALT pieprasītājam sava pieprasījuma pamatojumam jāsniedz informācija par importētāja identitāti, importētā produkta un references produkta identifikāciju, produkta, par kuru ir pieprasījums, paredzēto izmantošanu, kā arī importa identifikāciju franciski un attiecīgajam produktam Francijā piedāvāto tirdzniecības zīmi.

Pirmstiesas procedūra

- 15 Komisija saņēma sūdzību par vairāku tādu augu aizsardzības līdzekļu atļauju atsaukšanu, kas bija izsniegtas atbilstoši paralēlajam importam piemērojamai vienkāršotajai izsniegšanas procedūrai, tostarp par atļaujas insekticīdam ar nosaukumu *Deltamex*, kura aktīvā viela ir deltametrīns, atsaukšanu.
- 16 Ar 2004. gada 18. oktobra brīdinājuma vēstuli Komisija lūdza Francijas Republiku sniegt paskaidrojumus par augu aizsardzības līdzekļu paralēlā importa nosacījumu atbilstību Kopienas tiesībām. Šī brīdinājuma vēstule attiecās uz trīs Francijas tiesiskā regulējuma aspektiem, proti:
 - prasība saņemt atļauju visiem uzņēmējiem, kas paralēli importē to pašu produktu;
 - prasība par paralēli ievestā augu aizsardzības līdzekļa un references līdzekļa pilnīgu identiskumu attiecībā uz to sastāvu (aktīvās un neitrālās vielas), noformējumu (iesaiņojums un etiķete) un kopīgu izcelsmi (ražotāji, kas pieder tai pašai uzņēmumu grupai vai strādā uz licences pamata),

un

- paralēlajam importētājam uzliktā pienākuma sniegt pierādījumus par šo pilnīgo identiskumu pārmērīgais smagums.

- 17 2005. gada 5. jūlija argumentētajā atzinumā Komisija uzskatīja, ka, pieprasot "kopīgu izcelsmi" paralēli ievestajam augu aizsardzības līdzeklim un references līdzeklim, Francijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek EKL 28. pants. Pārējie brīdinājuma vēstulē formulētie iebildumi šajā argumentētajā atzinumā netika minēti.
- 18 Nebūdama apmierināta ar Francijas Republikas atbildi uz šo argumentēto atzinumu, Komisija cēla šo prasību.

Par prasību

Lietas dalībnieku argumenti

- 19 Komisija apgalvo, ka Dekrēta Nr. 2001/317 1. pants, pakļaujot augu izcelsmes līdzekļu paralēlā importa atļaujas piešķiršanu nosacījumam par ievestā līdzekļa un references līdzekļa kopīgu izcelsmi, ierobežo preču brīvu apriti. Šis nosacījums pārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai sasniegtu sabiedrības un dzīvnieku veselības un vides aizsardzības mērķi.
- 20 Komisija apgalvo, ka attiecībā uz produktiem, starp kuriem nav ievērojama atšķirība, to kopīgas izcelsmes neesamība nav pietiekama, lai pamatotu paralēlā importa atteikumu, jo noteicošais paralēlā importa kritērijs ir kritērijs par produktu identiskumu pēc būtības. Šis risinājums, ko Tiesa sniedza attiecībā uz zālēm 2004. gada 1. aprīļa spriedumā lietā C-112/02 *Kohlpharma (Recueil, I-3369. lpp., 18. punkts)*, ir transponējams attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem (2005. gada 14. jūlija spriedums lietā C-114/04 Komisija/Vācija, Krājumā nav publicēts, 24. un 27. punkts). Neviens apsvēruma par sabiedrības veselības aizsardzību neļauj pieprasīt kopīgu izcelsmi augu aizsardzības līdzekļiem, ja šāds nosacījums nepastāv attiecībā uz cilvēkiem paredzētām zālēm. Taisnība, 1999. gada 11. marta spriedumā lietā C-100/96 *British Agrochemicals Association (Recueil, I-1499. lpp.)* Tiesa piešķīra zināmu nozīmi attiecīgo produktu kopīgai izcelsmei, tomēr šis spriedums neļauj uzskatīt, ka nosacījumam par produktu kopīgu izcelsmi ir mazāka nozīme attiecībā uz zālēm, nekā attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem.
- 21 Francijas Republika apstrīd tai inkriminēto pienākumu neizpildi un norāda, ka tā pieņēma Dekrētu Nr. 2001-37, lai izpildītu iepriekš minētā sprieduma lietā *British Agrochemicals Association* prasības; šajā spriedumā Tiesa citu kritēriju vienkāršotās ALT izsniegšanai paralēlajam importam starpā atzinusi attiecīgo produktu kopīgu izcelsmi.
- 22 Šis kritērijs domāts, lai nodrošinātu, ka aktīvās vielas šajos produktos ir identiskas. Produkta sastāva atšķirības varētu izmainīt tā fizisko un ķīmisko īpašību izmaiņas. Francijas Republika šajā sakarā uzsver, ka Direktīvas 91/414 ietvaros var atļaut vienu un to pašu aktīvo vielu ar specifiskajām, kas dažādās dalībvalstīs atšķiras. Pārejas periodā, kura laikā esošās aktīvās vielas tiek novērtētas saistībā ar to iekļaušanu šīs direktīvas I pielikumā, katra dalībvalsts turpina atļaut augu aizsardzības līdzekļus atbilstoši attiecīgajiem valsts tiesību noteikumiem un šīs direktīvas 8. panta 2. punktam.
- 23 Francijas Republika uzskata, ka, ja references produktam un importētajam produktam ir tā pati ražošanas izcelsme, nav nepieciešams novērtēt importēto produktu. Ja šiem produktiem nav kopīgas izcelsmes, šāda novērtēšana kļūst nepieciešama un tai jāattiecas arī uz aktīvo vielu vai vielām, kuras vēl nav iekļautas Direktīvas 91/414 I pielikumā.
- 24 Nosacījuma par kopīgu izcelsmi atcelšana apgrūtinātu vienkāršoto procedūru paralēlajam importam, padarot nepieciešamu sistemātisku importētā produkta sastāvā esošo aktīvo vielu novērtējumu. Šāds pasākums būtu daudz nozīmīgāks šķērslis tirdzniecībai nekā šobrīd Komisijas pārmestais. Šāda procedūra, kas nebūtu vienkāršota, būtu tuvāka Direktīvas 91/414 10. pantā paredzētajai procedūrai par ALT savstarpējo atzīšanu.

- 25 Attiecībā uz 2005. gada 5. jūlija argumentētajā atzinumā minētās sūdzības pamatā esošajiem faktiem Francijas Republika paskaidro, ka *Deltamex* paralēlā importa atļauja tika atsaukta tāpēc, ka importētājs neiesniedza pierādījumus, ka viņa līdzeklis bija ražots, izmantojot to pašu formulu kā franču references līdzeklim *Decis*, un nevis tāpēc, ka šiem līdzekļiem nebija kopīgas izcelsmes.
- 26 Faktiski importētājs sākumā Austrijā bija lūdzis atļauju ievest augu aizsardzības līdzekli, kas bija atļauts Vācijā ar nosaukumu *Inter Delta M*, pamatojoties uz references līdzekli, kuram arī bija nosaukums *Decis*. Šis līdzeklis toreiz tika atļauts ar nosaukumu *Mac Deltamethrin 2.5 EC*.
- 27 Vairākas atšķirības starp importētā līdzekļa un references līdzekļa noformējumu lika rasties šaubām par šo divu līdzekļu formulas identiskumu, kaut arī importētājs nesniedza faktus, kas varēja likt rasties šīm šaubām.
- 28 Nīderlandes Karaliste, kurai ar Tiesas priekšsēdētāja 2006. gada 9. oktobra lēmumu tika atļauts iestāties lietā Francijas Republikas prasījumu atbalstam, uzskata, ka nosacījums par līdzekļu kopīgu izcelsmi ir nepieciešams un pamatots, jo, tam nepastāvot, tiktu pazemināts Direktīvā 91/414 paredzētais aizsardzības līmenis, tiktu pārkāptas references līdzekļa ALT īpašnieku tiesības uz datu aizsardzību un apdraudēta šīs direktīvas 10. pantā noteiktā ALT savstarpējās atzišanas procedūra.
- 29 Pieprasot, lai ievestais produkts būtu identisks references produktam, Francijas tiesiskais regulējums atbilst Direktīvas 91/414 mērķiem, tajā pašā laikā nodrošinot paralēlā importa atļaušanas procedūras pārskatāmību. Kritērijs par produktu kopīgu izcelsmi ir nepieciešams un samērīgs. Papildus Francijas Republikas argumentiem, kuriem tā pievienojas, Nīderlandes Karaliste piemin riskus, kas saistīti ar augu aizsardzības līdzekļu nelikumīgu tirdzniecību saistībā ar viltojumu importu.

Tiesas vērtējums

- 30 Šajā prasībā uzdots jautājums par to, vai EKL 28. pantam pretrunā ir Dekrēta Nr. 2001-317 1. pants tiktāl, ciktāl tas ierobežo augu aizsardzības līdzekļu paralēlā importa atļaušanas vienkāršoto procedūru, to attiecinot tikai uz gadījumiem, kad ievestajam līdzeklim un references līdzeklim ir kopīga izcelsme tādā ziņā, ka tos, izmantojot to pašu formulu, ir ražojis viens un tas pats uzņēmums vai saistīts uzņēmums, vai uzņēmums, kas strādā uz licences pamata.
- 31 Atbilstoši šīs jomas pamatprincipam ikvienam augu aizsardzības līdzeklim, kas laists tirgū dalībvalstī, ir jābūt šīs dalībvalsts kompetento iestāžu izsniegtai atļaujai. Tādējādi Direktīvas 91/414 3. panta 1. punktā noteikts, ka neviens augu aizsardzības līdzeklis nevar tikt laists tirgū un izmantots dalībvalstī, ja pirms tam šim līdzeklim nav atbilstoši šai direktīvai izsniegta šīs dalībvalsts kompetentas iestādes ALT. Šāda prasība ir spēkā arī tad, ja attiecīgajam līdzeklim jau ir citas dalībvalsts kompetentas iestādes izsniegta ALT (šajā sakarā skat. 2007. gada 8. novembra spriedumu apvienotajās lietās C-260/06 un 261/06 *Escalier* un *Bonnarel*, Krājumā vēl nav publicēts, 24. punkts).
- 32 Direktīva 91/414 tomēr mīkstina šo principu, 10. panta 1. punktā paredzot, ka gadījumā, kad dalībvalstī tiek pieprasīta ALT augu aizsardzības līdzeklim, kurš jau ir atļauts citā dalībvalstī, šai pirmajai valstij ar noteiktiem nosacījumiem un pieļaujot izņēmumus ir jāatturas pieprasīt tādu pārbaudi un analīzi atkārtotu veikšanu, kuras jau ir veiktas šajā citā dalībvalstī, tādējādi ļaujot ietaupīt laiku un izmaksas, kas nepieciešamas prasīto datu iegūšanai (skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Escalier* un *Bonnarel*, 25. punkts).
- 33 Savukārt attiecībā uz paralēlo importu, kad uzņēmējs nopērk līdzekli vienā dalībvalstī, lai to pārdotu tālāk citā dalībvalstī, gūstot peļņu no cenu atšķirības šajos ģeogrāfiskajos tirgos, Direktīva 91/414 neietver nevienu specifisku noteikumu. Šī direktīva neparedz nosacījumus tāda augu aizsardzības līdzekļa atļaušanai, kuram ir atbilstoši tās noteikumiem izsniegta ALT un kura ieviešana ir paralēls imports attiecībā pret augu aizsardzības līdzekli, kuram importētājā dalībvalstī jau ir ALT. Uz šādu situāciju tomēr attiecas noteikumi par preču brīvu apriti tādā ziņā, ka valsts pasākumu, ar kuriem tiek ierobežots paralēlais imports, tiesiskums jāpārbauda, ņemot vērā EKL 28. un turpmākos pantus (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Vācija, 27. punkts, kā arī apvienotajās lietās *Escalier* un *Bonnarel*, 28. punkts).
- 34 Ja šāda darbība attiecas uz augu aizsardzības līdzekli, kas atbilstoši Direktīvai 91/414 jau atļauts

eksportētājā dalībvalstī un importētājā dalībvalstī, šo līdzekli nevar uzskatīt par tādu, kas importētājā dalībvalstī pirmo reizi laists tirgū. Tādējādi cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzībai nav nepieciešams pakļaut paralēlos importētājus šajā direktīvā paredzētajai ALT procedūrai, jo importētājās dalībvalstīs kompetentajām iestādēm jau ir visa to kontroles veikšanai nepieciešamā informācija. Ievestā līdzekļa pakļaušana ALT procedūrai pārsniegtu šīs direktīvas mērķu par cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzību sasniegšanai nepieciešamo un draudētu nepamatoti sadurties ar EKL 28. pantā nostiprināto preču brīvas aprites principu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *British Agrochemicals Association*, 32. punkts).

35 Šajā sakarā Tiesa jau ir nospriedusi, ka gadījumā, ja augu aizsardzības līdzeklis ir uzskatāms par tādu, kurš jau ir atļauts importētājā dalībvalstī, šis valsts kompetentajām iestādēm jāļauj šim attiecīgajam līdzeklim izmantot tirgū jau esošajam produktam izsniegto ALT, ja vien apsvērumi par cilvēku un dzīvnieku veselības un vides efektīvu aizsardzību nav tam pretrunā (iepriekš minētais spriedums lietā *British Agrochemicals Association*, 36. punkts).

36 Tomēr augu aizsardzības līdzeklim, kas dalībvalsts teritorijā tiek ievests ar paralēlā importa palīdzību, nav ne automātiski, ne absolūtā un beznosacījumu veidā jābauda šis valsts tirgū jau esošam augu aizsardzības līdzeklim izsniegta ALT. Ja ievestais līdzeklis nevar tikt uzskatīts par tādu, kas importētājā dalībvalstī jau ir atļauts, tai tam ir jāizsniedz ALT atbilstoši Direktīvā 91/414 noteiktajiem nosacījumiem vai arī jāaizliedz tā laišana tirgū un izmantošana (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *British Agrochemicals Association*, 37. punkts, kā arī apvienotajās lietās *Escalier* un *Bonnarel*, 30. un 31. punkts).

37 Lai pārliecinātos, vai citā dalībvalstī atbilstoši Direktīvai 91/414 atļauts līdzeklis ir uzskatāms par tādu, kas jau atļauts importētājā dalībvalstī, šis dalībvalsts kompetentajām iestādēm jāpārbauda, vai ir izpildīti divi nosacījumi, proti, pirmkārt, vai tāda augu aizsardzības līdzekļa, kam ir ALT citā dalībvalstī, ieviešana ir paralēls imports attiecībā pret līdzekli, kam jau ir ALT importētājā dalībvalstī, un, otrkārt, pēc ieinteresēto personu pieprasījuma jāpārbauda, vai attiecīgais līdzeklis var izmantot šīs dalībvalsts tirgū esošam līdzeklim jau izsniegto ALT.

38 Šajā nolūkā kopīgas izcelsmes jēdziens ļauj nošķirt paralēlu importu no citām situācijām, kurās citā dalībvalstī atļauta līdzekļa importētājs mēģina izmantot importētājā dalībvalstī jau piešķirtu ALT. Turklāt kopīga izcelsme ir nozīmīgs attiecīgo līdzekļu identiskuma rādītājs, kas var parādīt, ka references līdzekļa ALT var tikt izmantota par labu ievestajam līdzeklim (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Kohlpharma*, 16. un 17. punkts).

39 Iepriekš minētā sprieduma lietā *British Agrochemicals Association* 40. punktā Tiesa nosprieda, ka, ja dalībvalsts kompetentā iestāde secina, ka augu aizsardzības līdzeklim, kas ievests Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu dalībvalstī, kurā tam jau ir ALT, kas izsniegta atbilstoši Direktīvai 91/414, kuram, lai arī tas nav pilnībā identisks importētājā dalībvalstī jau atļautajam līdzeklim, vismaz:

- ir kopīga izcelsme ar šo līdzekli tajā ziņā, ka tos, izmantojot to pašu formulu, ir ražojis viens un tas pats uzņēmums vai saistīts uzņēmums, vai uzņēmums, kas strādā uz licences pamata,
- tas ir ražots, izmantojot to pašu aktīvo vielu, un
- tam turklāt ir tā pati iedarbība, ņemot vērā atšķirības, kas var pastāvēt lauksaimniecības, augu aizsardzības vai vides, tostarp klimatisko apstākļu, līmenī, kas saistītas ar produktu izmantošanu,

šim līdzeklim jāvar izmantot importētājā dalībvalstī jau piešķirta ALT, ja vien pret to neiestājas cilvēku un dzīvnieku veselības, kā arī vides aizsardzības apsvērumi.

40 Šajā lietā jāatzīst, ka Dekrēta Nr. 2001-317 1. pantā ietvertais nosacījums par kopīgu izcelsmi atbilst šai interpretācijai, un tādējādi nevar uzskatīt, ka tas būtu pretrunā EKL 28. pantam.

41 Pretēji Komisijas apgalvotajam iepriekš minētais spriedums lietā *Kohlpharma* neliek apšaubīt šo vērtējumu. Šajā lietā Tiesa balstījās uz premisu, saskaņā ar kuru starp ievestajām zālēm un references zālēm nebija nekādas nozīmīgas atšķirības attiecībā uz to drošuma un efektivitātes novērtēšanu, lai gan tās bija ražojusi divi atsevišķi uzņēmumi. Atgādinājusi, ka samērīguma princips pieprasa, lai attiecīgais

tiesiskais regulējums tiktu piemērots tiktāl, ciktāl tas ir nepieciešams tā pamatmērķa – sabiedrības veselības aizsardzības – sasniegšanai, Tiesa atzīmēja, ka šīs lietas apstākļus raksturoja tas, ka aktīvā viela tika pārdota diviem zāļu ražotājiem, kas reģistrēti divās dažādās dalībvalstīs, un tādējādi paralēlā importa atļaujas pieprasītājs vajadzības gadījumā ar tā rīcībā esošas un tam pieejamas informācijas palīdzību varēja pierādīt, ka to drošuma un iedarbīguma novērtēšanas mērķiem ievērojami neatšķirās no jau atļautajām zālēm (iepriekš minētais spriedums lietā *Kohlpharma*, 11., 14. un 19. punkts). Šādos apstākļos jau atļauto zāļu drošuma un iedarbīguma novērtējums bez jebkāda riska sabiedrības veselībai varēja tikt izmantots zālēm, attiecībā uz kurām bija iesniegts ALT pieprasījums (iepriekš minētais spriedums lietā *Kohlpharma*, 21. punkta trešais ievilkums).

42 Tiesa, neviens sabiedrības veselības apsvēruma neiestājas pret šī noteikuma piemērošanu augu aizsardzības līdzekļiem tiktāl, ciktāl šajā jomā piemērojami Kopienas tiesību akti ir vērsti uz to, lai nodrošinātu augstu cilvēka veselības aizsardzības līmeni (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Vācija, 24.–26. punkts). Tomēr šis apsvēruma neļauj secināt, ka Dekrēta Nr. 2001-317 1. panta nosacījums par kopīgu izcelsmi būtu ar EKL 28. pantu aizliegts šķērslis tirdzniecībai.

43 Kā iepriekš minēts, šis nosacījums par attiecīgo līdzekļu kopīgu izcelsmi, pirmkārt, ļauj identificēt paralēlā importa gadījumus un tos nošķirt no līdzīgām situācijām, kurās importētajam līdzeklim ir nepieciešama ALT, un, otrkārt, ir nozīmīgs importētā līdzekļa un references līdzekļa identiskuma rādītājs. Ja šiem līdzekļiem nav kopīgas izcelsmes, bet tos paralēli ražojuši divi konkurējoši uzņēmumi, importētais līdzeklis *a priori* jāuzskata par tādu, kas ir atšķirīgs no references līdzekļa, un līdz ar to par tādu, kas importētajās dalībvalstīs tirgū laists pirmo reizi. Šādā situācijā, kā atgādināts šā sprieduma 34.–36. punktā, ir piemērojami Direktīvas 91/414 noteikumi tādā ziņā, ka importētajai dalībvalstij principā ir jāpieprasa, lai tiktu ievērota ar šo direktīvu noteiktā ALT izsniegšanas procedūra, vai arī vajadzības gadījumā jāaizliedz importētā līdzekļa laišana tirgū un izmantošana.

44 Turklāt jāuzsver arī, ka augu aizsardzības jomā likumdevējs nav pieņēmis noteikumus, kas būtu analogi noteikumiem, kuri farmācijas jomā ļauj pārliecināties par patentētā produkta un references produkta identiskumu pēc būtības (attiecībā uz Padomes 1965. gada 26. janvāra Direktīvu 65/65/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu attiecībā uz zālēm tuvināšanu (OV 1965, 22, 369. lpp.) skat. 1998. gada 3. decembra spriedumu lietā C-368/96 *Generics (UK) u.c., Recueil*, I-7967. lpp.), kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 6. novembra Direktīvas 2001/83/EK par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm (OV L 311, 67. lpp.), 10. pantu).

45 Līdz ar to jāatzīst, ka, augu aizsardzības līdzekļa ieviešanas atļaujas piešķiršanas mērķiem pieprasot, lai ievestajam līdzeklim un Francijā jau atļautajam līdzeklim būtu kopīga izcelsme, Francijas Republika nav neizpildījusi pienākumus, ko tai uzliek EKL 28. pants.

46 Tādējādi Komisijas prasība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

47 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Francijas Republika ir prasījusi piespriezt Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šai iestādei spriedums ir nelabvēlīgs, tad jāpiespriež Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Piemērojot šī paša panta 4. punkta pirmo daļu, Nīderlandes Karaliste, kas iestājusies šajā lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) prasību noraidīt;**
- 2) Eiropas Kopienas Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus;**
- 3) Nīderlandes Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.**

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – franču.